

GEMEENTE SCHIEDAM: MOBILITEITSMANAGEMENT BEDRIJVENTERREIN NIEUW MATHENESSE

De maatregel

Het invoeren van diverse mobiliteitsmanagementmaatregelen bij bedrijven op bedrijventerrein Nieuw Mathenesse te Schiedam

De gewenste kwaliteitsverandering / de doelstelling

- Verbeteren luchtkwaliteit en verminderen geluidsbelasting
- Verbeteren bereikbaarheid

Belangrijkste resultaten van de quick scan kostenbatenanalyse (MKBA-light)

Onder de bedrijven in Nieuw Mathenesse is geïnventariseerd welke maatregelen er mogelijk zijn op het gebied van mobiliteitsmanagement. Een deel van de maatregelen is direct interessant voor de bedrijven, omdat het hen kostenbesparingen oplevert. Echter, voor een deel van de maatregelen geldt dat niet. De baten van die maatregelen komen terecht bij andere partijen dan de bedrijven zelf, zoals bijv. bij de bewoners van de wijken grenzend aan Nieuw Mathenesse. Door een gedeelde financiering van de maatregelen wordt de uitvoering van de maatregelen haalbaarder. In deze MKBA is daarom onderzocht hoe groot de baten van de verschillende baathouders zijn.

Uit de analyse blijkt onder andere dat de bewoners in de directe omgeving van het bedrijventerrein gezondheidsbaten krijgen in de vorm van een toename aantal gezonde levensjaren door minder lucht- en geluidemissies. De weggebruikers die niets van doen hebben met dit bedrijfsterrein profiteren van meer verkeersveiligheid en van reistijdwinst door minder drukte en files. De werknemers van de bedrijven hebben ook een voordeel. Door het stimuleren van het fietsgebruik boeken zij gezondheidswinst in de vorm van een toename van het aantal gezonde levensjaren. Ook de overige inwoners van Nederland profiteren mee door een afname van de CO₂-uitstoot, hetgeen bijdraagt aan bescherming tegen klimaatverandering.

Het feit dat een deel van de baten terecht komt bij zogenaamde externe partijen biedt mogelijkheden voor cofinanciering van de maatregelen door bedrijven en overheid samen: voor Nieuw Mathenesse ligt de totale baat voor de externe partijen (dus excl. de bedrijven en werknemers zelf) tussen de 0,8 en 2,2 miljoen euro.

Samenwerking en inbreng van stakeholders

De DCMR milieudienst Rijnmond heeft in samenwerking met EVO, VCCR en GWR het effect van de maatregelen bepaald. De bedrijven hebben hiervoor de benodigde informatie en gegevens aangeleverd

Leerpunten

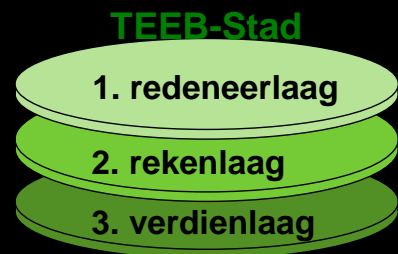
'Ook zonder ingewikkeld verkeersmodel kunnen we bepalen of mobiliteitsmaatregelen baten voortbrengen voor derden'

Wat is TEEB-Stad? MKBA 'light' voor gemeentes!

TEEB staat voor 'The Economics of Ecosystems and Biodiversity'. Het is een internationaal traject waarin steden groenbaten en andere omgevingsbaten meenemen hun investeringsbeslissingen. De kosten van groene, blauwe en sociale maatregelen zijn doorgaans wel bekend zijn, maar hun baten niet. Hierdoor blijft het verleidelijk om plannen die op de tekentafel prachtig zijn aangekleed met groene, blauwe en sociale kwaliteiten, op de rekentafel van de exploitatiebegroting weer uit te kleden, omdat dat de kosten omlaag brengt.

De TEEB-Stad-methode is een lichte variant van de maatschappelijke kostenbatenanalyse (MKBA), die door het rijk gebruikt wordt voor de evaluatie van grote projecten. Zij is speciaal toegesneden op investeringen in de kwaliteit van de openbare ruimte in gemeentes. Dit houdt onder andere in dat de nadruk ligt op het beredeneren van baten en niet op het berekenen ervan. Ook is er speciale aandacht voor het opsporen van mogelijkheden om baathouders te betrekken bij de groenfinanciering. De TEEB-stad-methode bestaat dan ook uit drie lagen: *redeneren, rekenen, verdienen*.

Waarom TEEB-Stad?

Met de MKBA-systematiek van rijk is ook mogelijk om groen- en andere omgevingsbaten mee te nemen in de besluitvorming. Waarom dan toch een speciale methode voor gemeentes? De drie belangrijkste redenen hiervoor zijn:

- (1) de rijksmethodiek is heavy; ingewikkeld qua berekeningen, moeilijk te begrijpen en bovendien duur. De TEEB-Stad methode is light;
- (2) de rijksmethodiek is meer een toetsende methode. TEEB-Stad biedt een ontwerpende methode. Projecten worden ontworpen vanuit de grootste potentiële baten samen met de baathouders. Baathouders worden niet alleen uitgenodigd om mee te denken maar ook om mee te investeren;
- (3) de relatie tussen een batig maatschappelijk saldo en duurzaamheid wordt niet gelegd: de TEEB-Stad-methode laat zien hoe op grond van kosten en baten bepaald kan worden of een project bijdraagt aan duurzaamheid.

Kwaliteitsborging: light qua studielast, maar heavy qua kwaliteit!

De TEEB-Stad benadering is gestoeld op internationaal wetenschappelijk erkende methode voor de economische waardering van ecosysteemdiensten: zie www.teebweb.org. Verder wordt bij baatberekeningen aangesloten op aanvulling op de leidraad OEI* voor waardering van natuur, water en bodem in maatschappelijke kostenbatenanalyses en het bijbehorende kengetallenboek. Het betreft dus de doorontwikkeling van een 'zware' methode naar passende praktijkgerichte 'lichte' werkwijze voor gemeentes.

* OEI= overzicht effecten infrastructuur

Voor wie?

De TEEB-Stad-methode is geschikt voor gemeentes, stadsregio's, woningbouwcoöperaties en andere lokale partijen die worstelen met investeringsvraagstukken op het gebied van natuur, water, herinrichting van de openbare ruimte, erfgoed, milieu, verkeer en vervoer, stadslandbouw etc.

Sluit u aan bij de Community of Practice!

TEEB-Stad is niet alleen een werkwijze, maar ook een werkgemeenschap. Verschillende gemeentes zijn reeds aangesloten bij de Community of Practice: Apeldoorn, Rotterdam, Delft, Amsterdam, Almelo, Haarlem, Den Haag, Eindhoven, Zwolle, Deventer.

Wilt u ook deelnemen? Meldt u dan aan op: www.omgevingseconomie.nl

Hier kunt u terecht met vragen en ook een reeds uitgevoerde of nog uit te voeren casus uit uw gemeente aanmelden. Tevens kunt u hier (gratis) cases van andere gemeentes, de TEEB-Stad-handleiding en andere interessante documenten downloaden.